



בש"פ 3514/17 - מדינת ישראל נגד אברהם טריגר, חיים יברוב, שמואל אלישיב, נתן זאב גוסמן

בבית המשפט העליון

בש"פ 3514/17

כבוד השופטת ד' ברק-ארז
מדינת ישראל

לפני:
העוררת:

נ ג ד

1. אברהם טריגר
2. חיים יברוב
3. שמואל אלישיב
4. נתן זאב גוסמן

המשיבים:

בקשת רשות לערור על החלטתו של בית המשפט
המחוזי מרכז-לוד מיום 26.4.2017 בעמ"י
38989-04-17 שניתנה על-ידי כבוד השופט א' יעקב

תאריך הישיבה: ל' בניסן התשע"ז (26.4.2017)

בשם המבקשת: עו"ד רחלי זוארץ-לוי; עו"ד בעז ביטון

בשם המשיב 1: עו"ד אביגדור פלדמן; עו"ד אריאל פיצ'וטקה

בשם המשיב 2: עו"ד שלום בן שבת

בשם המשיב 3: עו"ד ישראל קליין

בשם המשיב 4: עו"ד נחשון שוחט

החלטה משלימה (נימוקים)

עמוד 1



1. המשיבים נעצרו ביום 18.4.2017 לצורך חקירה שנסבה על חשדות לפעולות של סחיטה באיומים של העומדים בראשם של גופים כלכליים גדולים או אנשים הקרובים להם (כדוגמת בני משפחה), וזאת במתכונת מאורגנת ושיטתית. פעולות אלה נועדו להוביל, כך נטען, להעברתם של תקציבי פרסום לעיתון "הפלס". ברקע הדברים עומדת יריבות קשה בין שתי קבוצות בחברה החרדית, אשר גרמה, כך הוסבר, ל"עצירה" של תקציבי פרסום לעיתון. להשלמת התמונה יצוין כי "פרק קודם" של הפרשה הוביל להגשתו של כתב אישום בשנת 2015, שבו המשיב 1 הוא אחד הנאשמים (ת"פ 14763-04-15). החקירה המתנהלת בעניין זה מתוארת על-ידי גורמי המדינה כרחבת היקף ומחייבת התמודדות עם מורכבויות טכנולוגיות.
2. ביום 24.4.2017 הורה בית משפט השלום בראשון לציון (מ"י 24036-04-17, מ"י 24012-04-17, מ"י 24752-04-17 ומ"י 24319-04-17, השופט ע' מיכלס) על המשך מעצרם של המשיבים עד ליום 30.4.2017. בהחלטתו קבע בית משפט השלום, לאחר שענין בדו"ח סודי והפנה שאלות לחוקרים, כי קיימת בעניינם של החשודים עילת מעצר נוכח החשש לכך שישבשו הליכי חקירה, וכן נוכח מסוכנותם.
3. ביום 26.4.2017 נדונו עררים על ההחלטה בעניין הארכת המעצר בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד (עמ"י 40263-04-17, עמ"י 40306-04-17, עמ"י 40405-04-17 ועמ"י 38989-04-17, השופט העמית א' יעקב). בית המשפט המחוזי קבע כי את פעולות החקירה שעדיין יש בכוונת המשטרה לקיים אפשר לערוך גם כאשר המשיבים נמצאים במעצר בית מלא, שלו ילווה התנאי של איסור על יצירתו של כל קשר חיצוני במתכונת של תקשורת טכנולוגית.
4. עם תום הדיון הודיעה המדינה כי היא שוקלת הגשתה של בקשת רשות לערור וביקשה מבית המשפט המחוזי להורות על עיכוב ביצועה של החלטת השחרור. בית המשפט המחוזי סירב להיענות לבקשה, והורה על שחרורם המידי של החשודים למעצר בית.
5. בשלב זה, הוגשה על-ידי המדינה בקשת רשות דחופה לערור כנגד החלטתו של בית המשפט המחוזי.
6. עם קבלתה של בקשת הרשות לערור נקבע דיון דחוף בבקשה בו ביום 26.4.2017 בשעה 18:00 בערב.
7. בדיון שהתקיים בפני טענה המדינה כי אופייה של החקירה והחששות המשמעותיים לשיבושם של הליכי החקירה מחייבים להוסיף ולקיימה בתנאים של מעצר מלא. המדינה אף טענה כי מדובר בנסיבות מיוחדות המצדיקות הענקתה של רשות לערור.
8. באי-כוחם של המשיבים טענו בפתח הדברים כי אין מדובר באחד מאותם מקרים חריגים שבהם קיימת הצדקה להענקתה של רשות לערור. לטענתם, רשות לערור בהליכים של מעצר ימים אמורה להינתן במשורה, וכי זוהי מדיניות העקבית של בית המשפט העליון, אשר אין מקום לחרוג ממנה דווקא במקרה דנן.
9. לגופם של דברים, נטען כי המשיבים הם אנשים נורמטיביים, וכי מכל מקום החשדות המיוחסים להם אינם נסבים על עבירות ששולעצמן מחייבות מעצר מאחורי סורג ובריח. כן הועלו, על-ידי באי-כוחם השונים של המשיבים, טענות



פרטניות לגבי היקף המעורבות של כל אחד מהם בפעולות שעליהן נסבה החקירה. טענות אלה הודגשו בעניינים של המשיבים 2-4.

10. לאחר שנשלמו טיעוני הצדדים ולאחר שבחנתי אותם החלטתי עם תום הדיון על הענקתה של רשות לערור, ובהמשך לכך על קבלת הערר באופן חלקי במובן זה שהמשיבים ישהו במעצר עד יום 28.4.2017 בשעה 16:00, וזאת על-מנת לאפשר השלמתן של פעולות חקירה חיוניות, תוך הפחתת החשש לשיבושן. לאחר מכן, כך קבעתי, ישוחררו המשיבים למעצר בית בתנאים שקבע בית המשפט המחוזי.

11. נוכח השעה שבה הסתיים הדיון כתבתי בהחלטתי האמורה כי הנימוקים יינתנו בנפרד בהמשך, וכך אני עושה כעת.

12. אקדים ואומר כי הענקתה של רשות לערור ב"גלגול שלישי" בהליכי מעצר היא אכן צעד חריג. בפסיקת בית משפט זה נקבע כי אמות המידה אשר יחולו על בקשה לרשות לערור יהיו מצמצמות (ראו למשל: בש"פ 3439/17 לוי נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (25.4.2017); בש"פ 1160/17 אבו עסא נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (3.2.2017)). אני סבורה שהמקרה דנן נופל לגדר מצב דברים זה, לנוכח החשש המשמעותי לשיבוש הליכי החקירה בשים לב למכלול הנסיבות ולמאפייניהן של העבירות (ראו והשוו: בש"פ 3227/17 מדינת ישראל נ' ברהמי (12.4.2017)).

13. על מנת להעריך את החששות לשיבוש הליכי החקירה ואת השאלה האם הימנעות מהמשך המעצר מאחורי סורג ובריא תיצור תקלה של ממש בנסיבות העניין – וזאת בשים לב לאמות המידה המחמירות להתערבות בגלגול שלישי – קיימתי דיון גם במעמד צד אחד שבו הצגתי למדינה שאלות לגבי מהלך החקירה ועיינתי בחומרי חקירה. לאחר שעשיתי כן התרשמתי כי המשך החקירה בתנאי מעצר הוא אכן חיוני בנסיבות העניין. עוד אציין שבמסגרת זו נדרשתי לבדיקתה של השאלה באופן ספציפי ביחס לכל אחד ואחד מן המשיבים, בשים לב לטענות הפרטניות שהועלו בעניינים.

14. בסופו של דבר, לאחר שהובהר כי הליכי החקירה המשמעותיים שבגינם נדרש מעצרו של המשיבים צפויים להסתיים ביומיים הקרובים לקראת כניסת השבת, החלטתי כי אין הצדקה לקבל את הערר באופן מלא, אלא לתחום את המשך המעצר עד ליום 28.4.2017 בשעה 16:00. לאחר מכן ישוחררו העצורים למעצר בית בהתאם לתנאים שנקבעו בהחלטתו של בית המשפט המחוזי.

15. לנוכח השתלשלות הדברים המתוארת כאן יש טעם לחזור ולעמוד על החיוניות הנודעת ליישום המדיניות הנוהגת באשר לעיכוב החלטות שחרור לבקשת המדינה, תוך מתן משקל לטעמים העומדים ביסוד הכוונה לפנות לערכאת הערעור (כדוגמת, חשש לשיבוש חקירה כמו במקרה דנן). מדיניות זו היא מושרשת בפסיקתו של בית משפט זה (ראו למשל: [2] 406, 417 (2003), וההפניות שם), ואף אני חזרתי ועמדתי עליה לאחרונה (בש"פ 1083/17 מדינת ישראל נ' אזברגה (1.2.2017)) (להלן: עניין אזברגה). אין צריך לומר שמדיניות זו יפה, במקרים המתאימים, גם למצבים שבהם הפנייה לערכאת הערעור היא במתכונת של רשות לערור, כפי שהיה אף בעניין אזברגה עצמו. התרשמתי היא שבמקרה דנן היה מקום ליישום שונה של הכלל מכפי שנעשה. בפרט, מוקשית בעיני ההבחנה שעשה בית המשפט המחוזי בין בקשה לעיכוב ביצוע שנועדה להגשת ערר לבין בקשה שנועדה לאפשר למדינה לשקול הגשתה של רשות ערר. קריאה מצמצמת זו של החוק עלולה לעודד מצב לא רצוי שבו הגשת בקשה לרשות ערר מצד המדינה לא תיבחן בכובד הראש הראוי להחלטה מסוג זה.

16. סוף דבר: הערר התקבל באופן חלקי כאמור בהחלטה שניתנה אתמול ביום 26.4.2017.

ניתנה היום, א' באייר התשע"ז (27.4.2017).

ש ו פ ט ת
